

DECIZIE nr. 3/4
din 04.09.2020

**Cu privire la aprobarea Planului de Acțiuni
Anticorupție în domeniul Sănătății și Asigurării
obligatorii de Asistență primară al IMSP CS
Dubăsari pentru anii 2020-2022**

În conformitate cu art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă nr.435/2006, art.43 al Legii privind administrația publică locală nr.436/2006, Legea integrității nr.82/2017, Legea privind declararea averii și intereselor personale nr.133/2016, Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr.132/2016, Legea privind achizițiile publice nr.131/2015, Hotărârea Guvernului nr.767/2014 pentru implementarea Legii nr.325/2013 privind testarea integrității profesionale. Legea privind transparența în procesul decizional nr.239 din 13.11.2008, Legea privind accesul la informații nr.982/2000, Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Codului deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului nr.192/2017, Legea cu privire la exercitarea profesiei de medic nr.264/2005, Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995, Ordinul MSMPS cu privire la aprobarea Regulamentului privind angajarea prin concurs a personalului medical din sistemul sănătății nr.139/2015, Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a corupției și Planului de acțiuni pentru realizarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a corupției nr. 421/2004, Hotărârea Guvernului nr. 97/2010 prin care a fost modificată Hotărârea Guvernului nr.906/2008 cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare a riscurilor de corupție în instituțiile publice, Hotărâre de Guvern privind aprobarea Planului sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul sănătății și asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anii 2018-2020 Nr. 892/2018, Regulamentul Instituției (Centrul de Sănătate Dubăsari) aprobat prin Decizia Consiliului Raional nr.02-12 din 25.05.2018 și examinând informația prezentată de către dna A. Vinari, șef IMSP CS Dubăsari, Consiliul raional **A DECIS**:

1. Se aprobă Planul de Acțiuni Anticorupție în domeniul Sănătății și Asigurării obligatorii de Asistență primară a IMSP CS Dubăsari pentru anii 2020-2022 (anexă).
2. Se pune în sarcina șefului IMSP CS Dubăsari (dna A. Vinari), monitorizarea executării întocmai a prevederilor prezentului Plan de către CS Dubăsari și instituțiile din subordinea acesteia.
3. Prezenta decizie se aduce la cunoștința publică tuturor persoanelor vizate din cadrul instituției CS Dubăsari și a subdiviziunilor din subordinea acesteia.
4. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina dnei A. Vinari, șef IMSP CS Dubăsari.
5. Prezenta decizie intră în vigoare la data includerii în Registrul de Stat al actelor locale.

Președintele sedinței

Secretarul Consiliului raional

Petru BONDARI

Maria JIMBEI

*Anexă
la decizia Consiliului raional
nr. 3/4 din 04.09.2020*

**PLAN DE ACȚIUNI ANTICORUPȚIE
ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII ȘI ASIGURĂRII OBLIGATORII
DE ASISTENȚĂ PRIMARĂ AL IMSP CS DUBĂSARI
PENTRU ANII 2020-2022**

Cuprins:

1. Noțiuni generale, definiții, cauzele apariției, reglementarea juridică națională și internațională.
2. Modalități de prevenire și combatere a corupției în cadrul IMSP CS Dubăsari și instituțiile din subordinea acesteia.
3. Planul de acțiuni pentru prevenire și combatere a corupției în cadrul IMSP CS Dubăsari și instituțiile din subordinea acesteia.
4. Monitorizarea și raportarea executării Planului de acțiuni.

Capitolul I:

Noțiuni generale, definiții, reglementarea juridică națională și internațională.

INTRODUCERE

Una din prioritățile actuale ale reformelor economice, politice și sociale din Republica Moldova este prevenirea și combaterea corupției. Privită obiectiv, inclusiv prin prisma fenomenului corupției, tranziția politică, socială și economică din perioada ce s-a scurs de la declararea independenței statului a avut un impact dezastruos asupra calității guvernării și dezvoltării țării. Proporțiile și importanța sferelor afectate de corupție solicită imperativ abordarea strategică a acestui fenomen, prin urmare elaborarea și implementarea unei strategii naționale de prevenire și combatere a corupției.

În sectorul sănătății corupția ia multiple forme, cum sunt: distorsiuni în procesul de procurare a serviciilor medicale, proces mai puțin structurat de stabilire a priorităților în sectorul sanitar, alocare necorespunzătoare a resurselor financiare limitate, plăți neformale pentru serviciile medicale din cadrul sistemului de asigurări obligatorii de asistență medicală, utilizarea necorespunzătoare a dispozitivelor medicale și a infrastructurii instituțiilor medico-sanitare, prescrierea abuzivă și aplicarea necorespunzătoare a medicamentelor, a dispozitivelor medicale și a investigațiilor medicale, relațiile financiare ilegale între personalul medical și farmacii, care produc lezarea dreptului cetățenilor la servicii de sănătate, reducerea accesului la serviciile medicale necesare populației și utilizarea mai puțin eficientă a resurselor financiare publice.

Riscurile specifice acțiunilor de corupție în sistemul sănătății sunt prezente la următoarele niveluri:

1) la nivel de sistem, lacune în reglementare, monitorizare sau lipsă de proceduri, mecanisme și instrumente de aplicare a prevederilor unor legi etc.;

2) la nivel de management instituțional, organizare insuficientă și/sau frauduloasă în ceea ce privește procesul de prestare a serviciilor și gestionare a resurselor în cadrul instituției, lipsă de reglementări și proceduri interne/instituționale;

3) la nivel de relații interumane, profesionale relații neetice și/sau conflicte de interese între lucrătorii medicali, medici - companii farmaceutice, medici - instituții private și relații neetice la nivel de lucrător medical - pacienți.

Oportunitatea Strategiei naționale și sectoriale, de prevenire și combatere a corupției este determinată de conștientizarea imposibilității de a dezrădăcina corupția doar prin aplicarea unor măsuri penal-restrictive, a necesității unei noi abordări a acestui fenomen, inclusiv a îmbinării acțiunilor de prevenire a corupției cu cele de depistare, instrumentare și sancționare

Noțiuni generale:

Corupția-un fenomen social negativ, care rezidă în folosirea de către persoane a funcției deținute și a posibilităților legate de ea, în scopul obținerii ilicite a unor venituri, bunuri materiale sau a altor foloase sau avantaje personale;

Protecționismul-acțiune sau neacțiune a persoanei cu funcție de răspundere în serviciul public, în scopul protejării sau acordării de sprijin a persoanelor interesate de obținerea unui avantaj sau altor foloase necuvenite, în temeiul rudeniei sau de alt gen asemănător, indiferent de motivele de care s-a condus protectorul.

Actul de corupție- acord între subiecții corupției cu privire la stabilirea și menținerea relațiilor de corupție, precum și rezultatul acestui acord, indiferent de gradul social produs;

Comportamentul corupțional-acțiuni sau inacțiuni ale subiecților corupției care nu conțin indici ai unei infracțiuni sau contravenții, dar care dovedesc dorința lor de a intra în relații corupționale cu alte persoane;

Foloasele necuvenite-bani, titluri de valoare, bunuri și alte valori, prestări de serviciu, numirii și avansării în funcții, privilegii și înlesniri, alte drepturi juridice și distincții morale acordate sau însușite ilegal de către participanți la actul de corupție.

III. **Cauzele corupției:** Specialiștii privesc corupția ca pe un fenomen complex și aproape universal. Aceasta nu înseamnă că flagelul corupției se manifestă în același grad și cu aceleași forme pretutindeni. În fapt, formele, cauzele și intensitatea fenomenului de corupție diferă în funcție de anumiți factori economici, sociali, culturali și comportamentali. Altfel spus, corupția, ca dimensiune și forme de manifestare, este întotdeauna expresia unui anumit context socio-cultural. Cauzele corupției sunt:

Deficitul de informații

- a. lipsa legislației ce oferă libertate de informare;
- b. absența unei presei locale de investigație;
- c. lipsa libertății de exprimare și a libertății presei;
- d. lipsa unor instrumente de măsurare a corupției ;

Reglementarea juridică națională și internațională

Legislația națională în domeniul integrității și anticorupție

1. Legea nr.122 din 12.07.2018 privind avertizorii de integritate;
2. Legea nr.82 din 25.05.2017 integrității;
3. Legea nr.133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale;
4. Legea nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;
5. Legea nr.131 din 3.07.2015 privind achizițiile publice;
6. Hotărârea Guvernului nr.767 din 19.09.2014 pentru implementarea Legii nr.325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale;
7. Legea nr.181 din 25.07.2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale;
8. Legea nr.325 din 23.12.2013 privind evaluarea integrității instituționale (anterior numită „privind testarea integrității profesionale”);
9. Hotărârea Guvernului nr.134 din 22.02.2013 privind stabilirea valori admise a cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol și aprobarea Regulamentului cu privire la evidența, evaluarea, păstrarea, utilizarea și răscumpărarea cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol;
10. Legea nr.229 din 23.09.2010 privind controlul financiar public intern;
11. Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional;
12. Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informații.
13. Hotărârea Guvernului nr.192 din 24.03.2017 cu privire la aprobarea Codului deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului;
14. Legea nr.264 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic;
15. Legea nr.411 din 28.03.1995 ocrotirii sănătății;
16. Ordinul MSMPS nr.139 din 15.10.2015 cu privire la aprobarea Regulamentului privind angajarea prin concurs a personalului medical din sistemul sănătății;
17. Hotărârea Guvernului nr.1016 din 1.09.2016 pentru aprobarea Regulamentului privind numirea în funcție pe bază de concurs a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice și a Contractului-tip de management al instituției.
18. Hotărâre pentru aprobarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a corupției și Planului de acțiuni pentru realizarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a corupției nr. 421-XV din 16 decembrie 2004
19. Hotărârea Guvernului nr. 97 din 16.02.2010 a fost modificată Hotărârea Guvernului nr.906 din 28 iulie 2008 cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare a riscurilor de corupție în instituțiile publice
20. Hotărâre de Guvern Nr. 892 din 12.09.2018 privind aprobarea Planului sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul sănătății și asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anii 2018-2020

21. Regulamentul Instituției (Centrul de Sănătate Dubăsari), elaborat în baza regulamentului-tip și aprobat prin Decizia Consiliului Raional (ca fondator), în baza Deciziei nr.02-12 din 25.05.2018

22. Convenția civilă privind corupția (Strasbourg, 4 noiembrie 1999)

23. Convenția O.N.U. împotriva corupției (New York, 31 octombrie 2003)

CAPITOLUL II

Modalități de prevenire și combatere a corupției în cadrul IMSP CS Dubăsari și instituțiile din subordinea acesteia.

Autoritățile au identificat și stabilit următoarele necesități de implementare și perfecționare a măsurilor de asigurare a integrității instituționale, după cum urmează:

1) necesitatea cultivării și consolidării în continuare a climatului de integritate instituțională prin:

a) educarea intoleranței angajaților din domeniul sănătății și asigurării obligatorii de asistență medicală față de incidentele de integritate;

b) promovarea mecanismului avertizorilor de integritate și a măsurilor de protejare a acestora;

c) fortificarea mecanismului de control/sanționare a celor care nu denunță manifestările de corupție sau influențele necorespunzătoare la care sînt supuși;

2) pregătirea angajaților privind integritatea instituțională, managementul riscurilor de corupție, regimul de incompatibilități și restricții, declararea intereselor personale și a cadourilor prin:

a) elaborarea actelor instituțiilor din subordine privind reglementarea regimului juridic de implementare a mecanismului de declarare a cadourilor, conflictelor de interese, influențelor necorespunzătoare, avertizărilor de integritate, registrul riscurilor, inclusiv instituirea registrelor de declarare a măsurilor invocate mai sus;

b) desemnarea persoanelor responsabile din cadrul instituției de gestionare a mecanismelor de asigurare a integrității instituționale;

c) informarea/instruirea angajaților din cadrul instituției privind respectarea și implementarea cerințelor/măsurilor de asigurare a integrității instituționale;

d) monitorizarea continuă a respectării măsurilor de asigurare în procesul de angajare și promovare în funcție, pe bază de merit și integritate profesională.

3) la compartimentul de recrutare și angajare a persoanelor, este necesară monitorizarea continuă a respectării măsurilor de asigurare în procesul de angajare și promovare în funcție pe bază de merit și integritate profesională.

4) la compartimentul ce vizează transparența formării prețurilor în domeniul farmaceutic se impune necesitatea îmbunătățirii cadrului legal existent referitor la înregistrarea în termen a prețurilor de producător, excluderea barierelor birocratice, precum și mecanismul de înregistrare a prețului de producător la medicamentele, atât pentru cele autohtone, cît și pentru medicamentele de import, angajamente stabilite în Planul de acțiuni pe anul 2016 pentru soluționarea unor probleme identificate în domeniul medicamentului și activității farmaceutice, aprobat prin Dispoziția Guvernului nr. 29-d/2016.

În același timp este foarte importantă și acordarea unor stimulări sub formă de premii, diplome etc. reglementate de prevederile C.Muncii al Republicii Moldova cît și a Convenției Colective și a regulamentului-tip a instituției, pentru activitate asiduă, manifestare de profesionalism și competență ca mijloc de prevenire și combatere a corupției,

Transparența decizională în IMSP CS Dubăsari – mijloc de prevenire a corupției –

Indicator de progres:

1. Actele normative ale instituțiilor publice adoptate publicate pe pagina-web oficială;

2. Spațiu amenajat pentru documentare, accesibil solicitanților, în incinta instituției;

3. Funcționari și persoane responsabile pentru efectuarea procedurilor de furnizare a informațiilor oficiale numiți și instruiți;
4. Regulament cu privire la drepturile și obligațiile funcționarilor și persoanelor responsabile în procesul de furnizare a documentelor și informațiilor oficiale, elaborat și adoptat;
5. Publicarea pe pagina web oficială a informației ce conține descrierea: a) structurii instituției și adresa acesteia;
 - b) funcțiilor, direcțiilor și formelor de activitate ale instituției;
 - c) subdiviziunilor și a competențelor acestora, programului de lucru al acestora, cu indicarea zilelor și orelor de audiență a funcționarilor și persoanelor responsabile de furnizarea informațiilor, documentelor oficiale; deciziile finale asupra principalelor probleme examinate;
6. Publicarea anuală pe paginaweb oficială a unui îndrumar ce conține liste ale dispozițiilor, hotărârilor, altor documente oficiale, emise de instituție, și domeniile în care poate furniza informații;
7. Publicarea pe pagina-web oficială a rapoartelor de activitate, inclusiv despre domeniile în care poate furniza informații;
8. Publicarea pe pagina-web oficială a procedurilor și mărimii plăților pentru furnizarea informațiilor oficiale pentru care pot fi percepute plăți, în conformitate cu legislația.

CAPITOLUL III:

Planul de acțiuni pentru prevenire și combatere a corupției în cadrul IMSP CS Dubăsari și instituțiile din subordinea acesteia.

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE, ACȚIUNI PRINCIPALE

Obiectiv general 1 - Dezvoltarea unei culturi a transparenței pentru o guvernare deschisă la nivel central și local

Obiectiv specific - Creșterea transparenței instituționale și a proceselor decizionale

Măsuri:

- dezvoltarea de schimburi de bune practici, asistență, cursuri de formare pentru creșterea capacității instituțiilor publice de a furniza informații de interes public și de a asigura un proces participativ de calitate;

- monitorizarea standardelor de afișare a informațiilor de interes public;

- cooperarea cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale și cu organizațiile societății civile în vederea unei mai bune implementări a guvernării deschise la nivel local și central;

Obiectiv specific - Creșterea transparenței proceselor de administrare a resurselor publice

Măsuri:

- revizuirea și publicarea în format deschis a tuturor procedurilor de alocare a resurselor publice și a tuturor sumelor alocate în buget;

- consolidarea platformei de transparență bugetară prin creșterea numărului de informații, rapoarte și bugete publicate;

- analiza datelor statistice privind rezultatele obținute în cadrul mecanismului de prevenire a conflictului de interese în achizițiile publice finanțate din fonduri naționale și europene;

Obiectiv general 2 - Creșterea integrității instituționale prin includerea măsurilor de prevenire a corupției ca elemente obligatorii ale planurilor manageriale și evaluarea lor periodică ca parte integrantă a performanței administrative.

Obiectiv specific - Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale

Măsuri:

- auditarea internă, o dată la doi ani, a sistemului de prevenire a corupției la nivelul IMSP CS Dubăsari și a instituțiilor din subordine;

- introducerea unei metodologii standard de evaluare a riscurilor de corupție și implementarea acestora;
- dezvoltarea unui mecanism instituțional de evaluare ex-post a incidentelor de integritate și de promovare a măsurilor preventive adaptate la tipologia faptelor analizate;
- publicarea listei incidentelor de integritate și a măsurilor de remediere pe platform MS.
- adoptarea unui standard de raportare anual referitor la modul de utilizare a banilor publici pentru atingerea obiectivelor IMSP CS Dubăsari și a instituțiilor din subordine ca premisă pentru stabilirea finanțării viitoare și reflectarea acestui standard în rapoartele anuale ale instituției medicale CS Dubăsari și a instituțiilor din subordine.
- stabilirea de ținte de management pentru funcțiile de conducere privind gradul de conformitate administrativă și de implementare a standardelor legale de integritate, precum și aplicarea corelativă de măsuri manageriale corective;

Obiectiv general 3 - Consolidarea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sectoare și domenii de activitate prioritare

Obiectiv specific - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate

Măsuri:

- transparentizarea utilizării resurselor publice prin agregarea centralizată a datelor pe portalul institutiei;
- evaluarea performanței sistemului de achiziții;
- colaborarea cu MS privind instituirea unui mecanism comun de monitorizare și control al furnizorilor din sistemul de asigurări sociale de sănătate;
- îmbunătățirea mecanismelor de răspundere pentru manageri și ceilalți reprezentanți ai aparatului decizional din spitale;
- identificarea situațiilor care pot genera conflicte de interese în rândul personalului clinic și managerial din spital și implementarea de soluții pentru prevenirea și rezolvarea lor;
- revizuirea mecanismului de feedback al pacientului pentru a obține informații despre experiența pacienților;

Obiectiv specific - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice

Măsuri:

- realizarea controlului ex-ante al documentațiilor de atribuire;
- publicarea modificărilor care determină o creștere a prețului, o prelungire a duratei de execuție sau o extindere/reducere considerabilă a obiectului contractului;
- organizarea periodică de cursuri de formare profesională multidisciplinară pentru promovarea bunelor practici naționale și internaționale în materia achizițiilor publice;
- analizarea practicii judiciare în materie de achiziții publice și evaziune fiscală, analiză utilă pentru unificarea practicii;

Obiectiv general 4 - Creșterea gradului de cunoaștere și înțelegere a standardelor de integritate de către angajați și beneficiarii serviciilor publice

Obiectiv specific - Creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice de la nivel central și local

Măsuri:

- dezvoltarea unui program anual, de formare profesională pe teme privind integritatea în funcția publică, cu caracter obligatoriu, dedicat personalului cu funcții de conducere și de execuție din instituție ;
- organizarea și derularea de programe de creștere a gradului de conștientizare și a nivelului de educație anticorupție în rândul personalului din spital;

Obiectiv general 5 - Consolidarea performanței de combatere a corupției prin mijloace penale și administrative

Obiectiv specific - Îmbunătățirea activității de identificare, sancționare și de prevenire a cazurilor de incompatibilități, conflicte de interese și averi nejustificate

Măsuri:

- eficientizarea sistemului de declarare a averilor și a intereselor;
 - asigurarea respectării normelor în materie de integritate;
 - dinamizarea activității de prevenție, conștientizare și educație în cazul persoanelor care au obligația depunerii declarațiilor de avere și de interese;
 - acordarea de asistență persoanelor care solicită clarificări cu privire la cadrul legislativ care guvernează sistemul de integritate;
 - consolidarea parteneriatelor cu organizațiile non-guvernamentale;
 - diseminarea conceptului de integritate în rândul personalului angajat;
- Obiectiv specific** - Consolidarea mecanismelor de control administrativ.

Măsuri:

- reglementarea unitară a funcției de control administrative;
- prioritizarea acțiunilor de control;
- aplicarea de sancțiuni disciplinare cu caracter disuasiv pentru încălcarea standardelor etice și de conduită anticorupție la nivelul tuturor funcțiilor din spital;

Obiectiv general 6 - Creșterea gradului de implementare a măsurilor anticorupție prin aprobarea planului de integritate și autoevaluarea periodică la nivelul instituției medicale CS Dubăsari și a subdiviziunilor acesteia;

Obiectiv specific: Consolidarea integrității instituționale prin planuri dezvoltate pe baza analizei de risc și a standardelor de control managerial intern

Măsuri:

- consultarea angajaților în procesul de elaborare a planului de integritate;
- identificarea riscurilor și vulnerabilităților specifice instituției;
- identificarea măsurilor de remediere a vulnerabilităților specifice instituției, precum și a celor de implementare a standardelor de control managerial intern;

7. IMPLICAȚII JURIDICE

Punerea în aplicare a măsurilor preconizate în prezentul plan va implica și adoptarea de acte administrative cu caracter normativ ale IMSP CS Dubăsari.

8. IMPLICAȚII BUGETARE

Finanțarea măsurilor se va asigura din bugetul instituției medicale CS Dubăsari în limitele planificate în buget pentru anul în curs.

CAPITOLUL IV:

Monitorizarea și raportarea executării planului de acțiuni.

Monitorizarea reprezintă o analiză sistematică a progreselor înregistrate în implementarea obiectivului realizării și funcționării Planului de acțiuni și a priorităților stabilite. Acest proces se va efectua în baza acțiunilor și a indicatorilor de progres propuși în prezentul Plan de acțiuni și va consta în colectarea și analiza informațiilor de la instituțiile responsabile pentru implementarea acestora, precum și aprobarea și distribuirea în instituție a Planului aprobat pentru informare complexă a tuturor factorilor de decizie, precum și realizarea evaluării sistematice a modului de implementare a planului precum și adaptarea acestuia la riscurile și vulnerabilitățile nou apărute.

Secretarul Consiliului raional

Maria JIMBEI